

Keuzedeel mbo

Topsportvaardigheden

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0614

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport
Op: 31-05-2016

1. Algemene informatie

D1: Topsportvaardigheden
Studielast
240
Beroepsvereisten
Nee
Certificaten
Nee
Gekoppeld aan kwalificatie(s)
Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers
Toelichting
Relevantie van het keuzedeel Vanuit overkoepelende organisaties, het onderwijs, het bedrijfsleven en werkgevers als sportverenigingen en het NOC-NSF is er behoefte aan scholing voor topsporters. Hierbij gaat het om niet-sportspecifieke zaken, zoals omgang met media of kennis over doping. Vanuit het NOC-NSF worden doorlopende leerlijnen ontwikkeld die deze generieke kennis en vaardigheden beschrijven. Werkgevers van topsporters zien het als een toegevoegde waarde wanneer een topsporter deze kennis en vaardigheden in huis heeft. Het keuzedeel is voor een groot deel inhoudelijk vormgegeven aan de hand van doorlopende leerlijnen die door het NOC-NSF zijn opgesteld.
Beschrijving van het keuzedeel Binnen het mbo-onderwijs zijn er topsporters/talenten die zich, naast hun studie, voorbereiden op het uitoefenen van het beroep topsporter. Zij richten zich op een duale carrière. In het keuzedeel Topsportvaardigheden staat de werkomgeving van de topsporter centraal. Er wordt aandacht besteed aan factoren die cruciaal zijn om de top te kunnen halen, waaronder balans tussen opleiding tot het vak van topsporter en de voorbereiding op een maatschappelijke (vervolg-)loopbaan. Verder komen kennis en vaardigheden aan bod die nodig zijn in een baan als topsporter, aan de facetten uit de leef- en werkomgeving die een topsportcarrière beïnvloeden en de manier waarop de beginnende beroepsbeoefenaar daar sturing aan kan geven.
Branchevereisten Nee
Aard van keuzedeel Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Organiseert zijn loopbaan als topsporter

Complexiteit

Kenmerkend voor een topsporter is dat hij vaak al vanaf jonge leeftijd in de spotlights staat en dat er druk op hem wordt uitgeoefend door verschillende partijen. Noodzakelijk binnen de loopbaan van een topsporter is dat hij een kritische houding moet kunnen aannemen ten aanzien van zijn omgeving, dit maakt het vak van topsporter complex. Het werk van een topsporter kan zowel nationaal als internationaal plaatsvinden en is deels gestructureerd en deels wisselend van aard. De beginnend beroepsbeoefenaar dient over brede kennis en vaardigheden te beschikken: met betrekking tot het dopingbeleid, voeding, juridische aspecten, verzekeringen, financiën, media, publiek, sponsors en prestatiegericht gedrag.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

Topsport vraagt een hoge mate van zelfstandigheid. De beginnend beroepsbeoefenaar is zelf verantwoordelijk voor de keuzes die hij maakt ten aanzien van zijn sport en leefstijl. Hierbij ontvangt hij begeleiding vanuit verschillende disciplines bijvoorbeeld vanuit de sportclub, sportbond en/of NOC-NSF. De mate van samenwerking hangt af van de sport die de topsporter beoefent.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Bezit kennis van het anti-doping reglement
- Bezit kennis van de consequenties van dopingovertredingen
- Bezit kennis van de functie van de dopingautoriteit
- Bezit kennis van de criteria die bepalen of een stof of methode op de dopinglijst wordt geplaatst of niet
- Bezit kennis van de rechten en plichten tijdens een dopingcontrole
- Bezit brede en specialistische kennis van (basis-)voeding, sportspecifieke tussendoortjes en herstelvoeding passend bij het leven van een topsporter
- Bezit brede kennis van supplementen en het gebruik ervan binnen de topsport
- Bezit kennis van relevante juridische aspecten
- Bezit kennis van relevante verzekeringen (o.a. ziektekosten)
- Bezit kennis van vormen van overeenkomsten en omgaan met afspraken behorend bij een loopbaan als topsporter
- Bezit kennis van relevante financiële aspecten
- Bezit kennis van het belang van sponsors
- Bezit brede en specialistische kennis van sport(fysiologische) aspecten zoals inspanningsfysiologie en trainingsleer
- Bezit brede en specialistische kennis van het gebruik van hulpmiddelen zoals hartslagmeting etc.
- Bezit brede en specialistische kennis van blessurepreventie
- Bezit kennis van mentale processen en/of prestatiegedrag
- Bezit kennis van de aspecten die een rol spelen bij de voorbereiding op een wedstrijd (o.a. omgaan met druk, positief denken en focussen)
- Bezit kennis van de componenten van een 'topsport lifestyle'
- Kan een alerte houding aannemen ten aanzien van dopinggebruik in zijn sportomgeving
- Kan medische dispensatie aanvragen
- Kan voeding afstemmen op het trainings- en wedstrijdprogramma
- Kan invulling geven aan sponsorverplichtingen
- Kan meewerken aan clinics en promotieactiviteiten op sportclubs
- Kan instructies opvolgen inzake het geven van een interview
- Kan belangen van de club behartigen jegens media en sponsors
- Kan omgaan met (social)media, publiek en sponsors
- Kan zorgen voor een juiste afstemming tussen arbeid en rust
- Kan medische voorschriften opvolgen zoals het ondergaan van periodieke medische keuring
- Kan prestatiedoelstellingen opstellen en prioriteren

D1-K1-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid ten aanzien van het dopingbeleid

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar houdt actief informatie bij over dopingbeleid. Hij zorgt ervoor dat hij op de hoogte is en blijft van het dopingbeleid dat binnen zijn sport gehanteerd wordt. Hij verdiept zich in waarom doping verboden is en wat de risico's zijn van het gebruik van doping. Hij zoekt noodzakelijke informatie op over dopingvrij sporten en Fairplay.

D1-K1-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid ten aanzien van het dopingbeleid

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar is op de hoogte van de regels rondom dopinggebruik en Fairplay.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- informeert zich actief over de do's, don'ts en risico's met betrekking tot dopinggebruik binnen de topsport
 - gaat discreet om met gevoelige zaken
 - is nauwkeurig in het volgen van protocollen, procedures en wettelijke richtlijnen
 - zorgt er uit zichzelf voor dat hij over de juiste en meest recente informatie beschikt met betrekking tot het dopingbeleid
- De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Werkt aan de eigen deskundigheid ten aanzien van voeding

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar houdt ontwikkelingen op het gebied van voeding en supplementen actief bij. Hij onderzoekt wat een goed voedingspatroon en eetgedrag is in relatie tot het leveren van prestaties. Hij gaat na wat voor hem de juiste voedingskeuzes zijn op het juiste moment. De beginnend beroepsbeoefenaar maakt voeding tot een onderdeel van het totale trainings- en wedstrijdprogramma.

Resultaat

Het voedingspatroon van de beginnend beroepsbeoefenaar is in balans met zijn trainings- en wedstrijdprogramma.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- verkent actief de do's en don'ts met betrekking tot een goed voedingspatroon en eetgedrag
- neemt gedegen en op het juiste moment beslissingen met betrekking tot zijn voeding
- eet en drinkt de geschikte voedingsmiddelen voor het leveren van prestaties

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Onderzoeken

D1-K1-W3: Werkt aan de eigen deskundigheid ten aanzien van juridische aspecten, verzekeringen en financiën

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt aan zijn eigen deskundigheid ten aanzien juridische aspecten, verzekeringen en financiën waar hij mee te maken krijgt tijdens een loopbaan als topsporter. Hij zorgt ervoor dat hij op de hoogte is en blijft van zijn rechten en plichten als topsporter. Hij verdiept zich in noodzakelijke verzekeringen en denkt na over de gevolgen van het wel/niet afsluiten van aanvullende verzekeringen. De beginnend beroepsbeoefenaar houdt zijn financiële situatie in de gaten.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar is op de hoogte van de juridische aspecten en verzekeringen en heeft overzicht over de eigen financiën.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- informeert zich actief over de voor zijn loopbaan van belang zijnde juridische aspecten, verzekeringen en financiën
- is nauwkeurig in het volgen van protocollen, procedures en wettelijke richtlijnen
- zorgt er uit zichzelf voor dat hij over de juiste en meest recente informatie beschikt met betrekking tot zijn rechten en plichten als topsporter
- toont financieel en juridisch bewustzijn
- controleert nauwkeurig of de benodigde verzekeringen zijn afgesloten

D1-K1-W3: Werkt aan de eigen deskundigheid ten aanzien van juridische aspecten, verzekeringen en financiën

- werkt zorgvuldig een overzicht uit van zijn financiën

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Plannen en organiseren, Instructies en procedures opvolgen, Ondernemend en commercieel handelen

D1-K1-W4: Onderhoudt contact met media, publiek en sponsors

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar onderhoudt contact met media, publiek en sponsors en maakt afspraken omtrent sponsorverplichtingen. Hij gebruikt verschillende communicatiekanalen en zet sociale media in. Hij houdt rekening met de do's and don'ts van de verschillende mediavormen en stemt zijn communicatie af op zijn publiek.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar is zich bewust van zijn rol in/met de media, publiek en sponsors en heeft hier een professionele relatie mee opgebouwd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- investeert actief in het opbouwen van relaties met verschillende partners
- communiceert open en duidelijk over de eigen bedoelingen, intenties en acties
- stemt zorgvuldig zijn benaderingswijze af op het publiek
- benut en onderhoudt relevante contacten
- is nauwkeurig in het volgen van protocollen, procedures en wettelijke richtlijnen
- houdt gevoelens onder controle in moeilijke situaties en bij het ondervinden van weerstand of tegenslag

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Relaties bouwen en netwerken, Presenteren, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan, Ondernemend en commercieel handelen

D1-K1-W5: Werkt aan de eigen deskundigheid ten aanzien van fysieke en medische aspecten van een loopbaan als topsporter

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar verdiept zich bij het uitoefenen van zijn sport in fysieke- en medische aspecten. Hij achterhaalt hoe blessures ontstaan en voorkomen kunnen worden en informeert zich over de ideale arbeid-rust verhoudingen binnen zijn topsportloopbaan. Bij ontstane blessures past hij herstelbevorderende maatregelen toe. Hij maakt gebruik van hulpmiddelen om zijn fysieke gesteldheid in combinatie met zijn sportprestaties te monitoren (bijvoorbeeld hulpmiddelen voor hartslagmeting). Hij zorgt ervoor op de hoogte te zijn van de mogelijkheden van zijn medisch netwerk.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar is zich bewust van de fysieke en medische aspecten die een rol spelen binnen zijn loopbaan en heeft de mogelijkheden (m.b.t. apparatuur, herstelbevorderende maatregelen en medisch netwerk) benut.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- informeert zich actief over de voor zijn loopbaan van belang zijnde fysieke en medische aspecten
- kiest en gebruikt de geschikte hulpmiddelen voor het monitoren van zijn sportprestaties
- maakt rationele inschattingen over de toe te passen herstelbevorderende maatregelen bij blessures
- benut zorgvuldig de mogelijkheden van het eigen medisch netwerk

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Analyseren

D1-K1-W6: Versterkt prestatiegericht gedrag

Omschrijving

D1-K1-W6: Versterkt prestatiegericht gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar stelt prioriteiten en maakt keuzes om zijn kansen op het behalen van de top te vergroten. Hij reflecteert op zijn kwaliteiten en koppelt dit aan acties. Hij onderzoekt zijn eigen gedragsstijlen en vertaalt deze naar samenwerkingsvormen. Hij bereidt zich voor op de wedstrijd, hij visualiseert en focust zich op gestelde doelen.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar laat prestatiegericht gedrag zien.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- informeert zich actief over wat prestatiegericht gedrag inhoudt en wat het voor hem betekent
- neemt gedegen en op het juiste moment beslissingen en stelt prioriteiten
- reflecteert kritisch op zijn kwaliteiten en past zijn eigen gedrag snel en gemakkelijk aan veranderde omstandigheden aan
- blijft onder druk stabiele prestaties leveren
- pakt zijn gestelde doelen met volharding aan
- past het eigen gedrag aan de behoeften, normen en waarden van het (begeleidings)team aan

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Omgaan met verandering en aanpassen, Met druk en tegenslag omgaan, Gedrevenheid en ambitie tonen, Beslissen en activiteiten initiëren, Samenwerken en overleggen